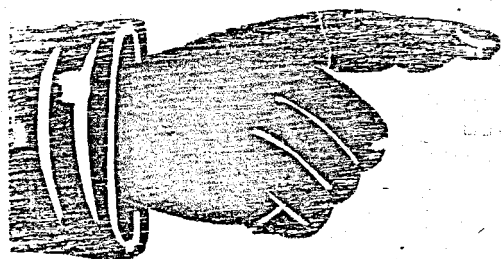
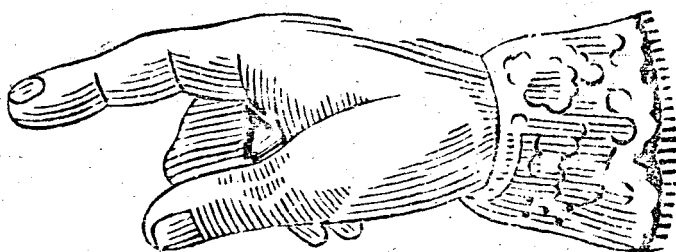

„Royal-Drill“

sorbahintó műtrágyaszórógépek,
szabadalm. kanalas „Vera II” sorvetőgépek,
„Mosoni Drill” és „Prima Drill” sorvetőgépek

Láncos műtrágya-
szórógépek.

Kukoricaültető és

salétromszóró taligák elsőrendű kivitelben készülnek

KÜHNE mezőgazdasági gépgyár r.-t.-nál **MOSON**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

TAVASZI TALAJMIVELÉSRE:

Ekék, boronák, hengerek, mindennemű porhanyító eszközök, Osborne tárcsásboronák, Kéregtörő henger-
törő hengerboronák, Osborne kaszáló- és aratógépek. Elsőrendű benzinmotoros cséplőkészletek.

Fiókraktárak: Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár

2012

I. H. C. Benzin-Motorok gazdasági üzemek számára a legjobbak,

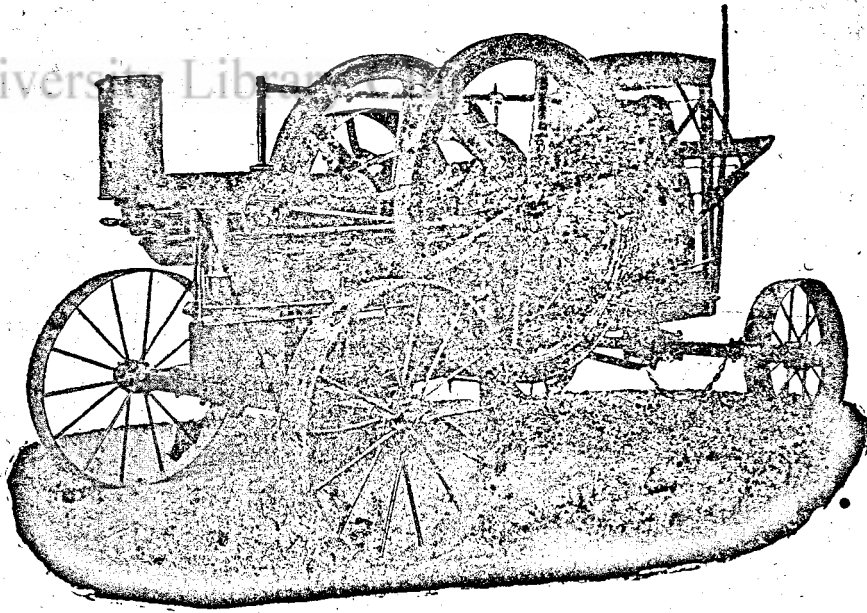
mert szerkezetük oly egyszerű, hogy a kezelést a legegyszerűbb béresre lehet bízni; mert az alkatrészek cseréléséhez szakértő nem kell; mert kiváló erősen vannak építve és mégis meglepően olcsók; mert üzemük teljesen biztos.

Gyártmányaink:

- I. H. C. Vertical-Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel (szecskavágó, daráló gép, répavágó, körfűrész, tengermorzsoló, vízszivattyú stb. stb. hajtására.)
- I. H. C. Horizontál-Stabil-Benzinmotorok, 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (takarmánykamra, villanytelep, malom, stb. számára.)
- I. H. C. Horizontál-Benzinlokomobilok 4, 6, 8, 10, 12, 15 és 20 tényleges lóerővel, (cséplőgép, tengermorzsológép, tengermorzsológép stb. stb. számára.)
- I. H. C. Famous-Vertical Benzinmotorok 2, 3 és 5 tényleges lóerővel, kézikocsira szerelve, (kisebb fajta cséplőgépek számára.)
- I. H. C. Benzin-Magánjárók (Traktorok) 12, 15, 20, 25 és 45 tényleges lóerővel, (cséplés, vontatás, szántás stb. számára.) 2731

Részletes katalógust és árjegyzéket kívánságra díjmentesen küld:

International Harvester Company of America,
Budapest, V., Váci-ut 98. sz.

Zsákot, Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

30 év óta legmegbízhatóbbnak elismert FISCHER-féle zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. A Fischer-féle szőlőkötözőfonál jobb és olcsóbb, mint a raffia. — Pontos, szolid kiszolgálás. Ponyvakötöző Intézet. — Tessék ajánlatot kérni.

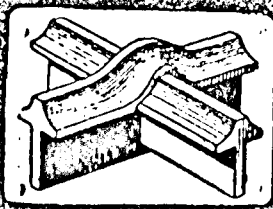
2260

Méltóságos báró Kemény Árpád ur alsógáldi gazdaságában április hó 1-re egy nőtlen segédtiszti állás betöltendő.

Fizetés 480 korona és mosáson kívül teljes ellátás. Folyamodványukat egy-

szerű bizonyítvány másolatokkal felszerelve, — melyek vissza nem küldetnek — oly jóírású egyének, kik románul is jól beszélnek és fáradtságot nem kimélnek, báró úr Őméltóságához intézve, az alsógáldi uradalmi intézőséghez címezve sziveskedjenek benyújtani.

2873

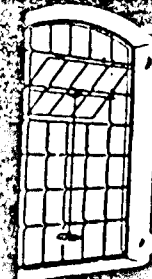
Szab:

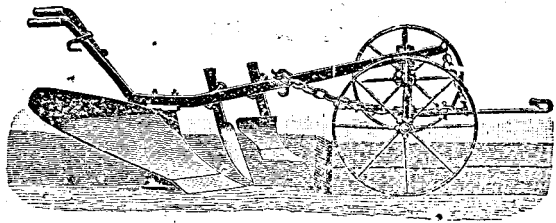
„Köpplinger“-rendszerű Idomvasablakok

a legjobbak és a legolcsóbbak.

Egyedüli gyártója — ismeretessel és költségvetéssel díjtalanul szolgál

Lepter János vasszerkezeti és idomvasablagyár **Budapest, X., Asztalos, Sándor-ut 16.**

A „BÄCHER“
féle egy és többvasu

acélekék és hegyiekék

Legjobbak.

Az ekéfejek törhetetlen tégelyacélból készülnek és

az ekék feltűnő kevés
vonóerőt igényelnek.

2672

Árjegyzékkel szívesen szolgál:

Bächer Rudolf

Melichár Ferenc

eke és talajművelő eszközgyára.

szabadalmazott vetőgépgyár.

Magyarországi vezérképviselő:

Szücs Zsigmond.

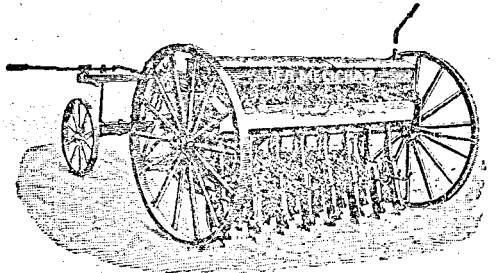
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 26.

Állandó mezőgazdasági gépkiállítás!

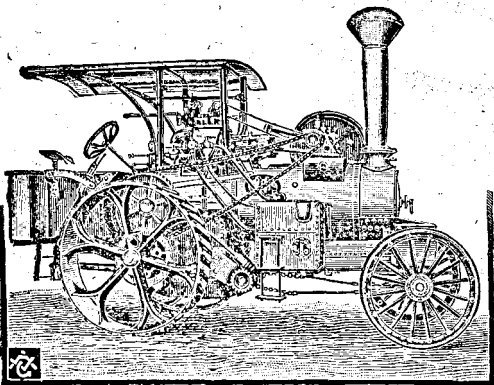
Az eredeti „Melichar“ gyártmányu
„Unicum Drill“
sorvetőgépek és az ezzel azonos vető-
szerkezetű sortrágyázásra berendezett
„Imperator“

vetőgépek utólérhetetlen tökéletességüknél fogva páratlan
közkedveltségnek örvendenek.

**Óvakodjon
utánszatoktól!**

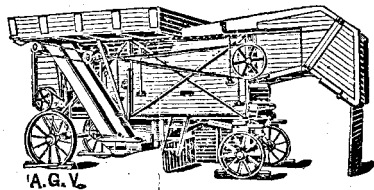
Az állami gépgyár gyártmányai:

Utimozdonyok

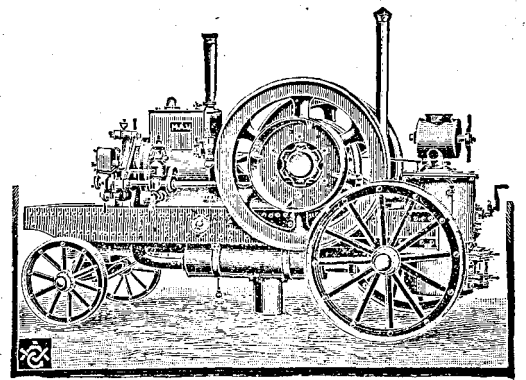
14 légkörnyomásra, compound rendszer szerint szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre! Gazdaságos üzem! Gőzcséplőgépek hajtására, tehervontásra és utánuk akasztott ekével való szántásra alkalmasak.

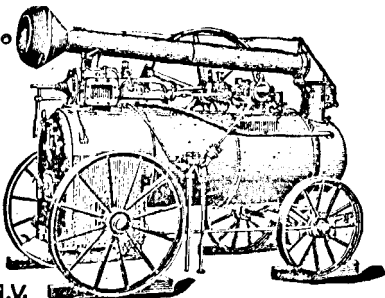
**Acélkeretű golyós-
csapágyas cséplőgépek.**

Csekély hajtóerőszükséglet! Csekély kenőanyag-fogyasztás! Tengelykopás kizárva! Nagy teljesítő képesség!

Szivógázlokomobilok

Ujdonság! Rendkívül olcsó üzem! Szabadalom! Zajtalan működés! Könnyű kezelés! Üzemköltség naponként kb. 5 korona. Földgázüzemre is alkalmasak!

GŐZLOKOMOBILOK

10 légkörnyomásra szerkesztve.

Fa-, szén- és szalmatüzelésre egyaránt alkalmasak. Nagy munkaképesség. Csekély vonóerőszükséglet. Nagy tüzelőanyag- és vízmegetkarítás.

„Losonci“ tolóhengeres,
„Rekord“ meritókanalas

és

Szabad. „Rekord II.“

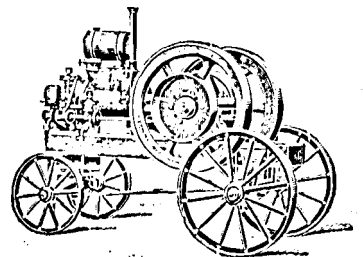
műtrágyavetőszerkezettel kombinált

sorvetőgépek.

Eredeti Kalmár-féle gabonatisztító rosták.

Resicai acélekék.

2021

Benzinlokomobilok

porlasztóval (karburátor) és szabadalmazott szelephűtéssel ellátva.

Megbízható üzem! Egyszerű kezelés! Egyenletes járás! Kevés benzin-fogyasztás! Nyersolajüzemre is átalakíthatók.

Uj árjegyzékünk megjelent!

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

Kivánatra szívesen megküldjük!

Budapest, Váci-körút 32. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ E. G. E. TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
EVRE 8 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZAM.
A LAP TELEFON SZÁMA : 158.

Kérjük az

előfizetések

megújítását!

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Milyen legyen a választójog? T. B.	57
A mesterségesen előállított tej. Lészai Ferenc.	57
Utmutatás, a városokban, nagyközségekben és azokhoz közelfekvő falvakban való gazdálkodásra. Gáspár József.	58
Három tenyészet törzskönyveléséről.	59

Irodalmi szemle:

Országos Méhész Zsebnaptár. — Új kertészeti szaklap. — Juhtenyésztésünk veszedelme.	60
---	----

Egyleti élet.

.	60
-----------	----

Kormányintézkedések.

.	61
-----------	----

Vegyes közlemények.

.	61
-----------	----

Hirdetések.

Milyen legyen a választójog?

Megkezdtek e héten a választójogi törvényjavaslat bizottsági tárgyalását. A választójog reformja tulnyomóan politikai kérdés, de azért még sem egészen az és a tárgyalások folyamata alatt rá kell mutatnunk azokra az elvi pontokra, amelyek a bizottságot a haza és főként a *mezőgazdaság* érdekei szempontjából kell, hogy vezessék a tárgyalásoknál.

A reform politikai részét bizzuk a politikusokra. A köz- és *mezőgazdasági* ügyeket illetőleg azonban, nem szabad, hogy egy szaklap is elmulassza érdekeink és jogos követeléseinknek nyomatékvaló hangsúlyozását!

Mit kívánunk mi? Milyen legyen a választójog? Azt kívánjuk, hogy miután hazánk lakosságának háromnegyed része földmiveléssel foglalkozik, azért a javaslatban biztosítsák, hogy a parlament *agrár jellege* az új reform alapján való választásoknál ki fog domborodni.

A választói jog kiterjesztésénél a falu földmiveléssel foglalkozó népét nem szabad, hogy elnyomják a városok kereskedő és iparos munkásainak hangos tömegei.

Aki a föld, azé az ország és az ország földjének birtokosait akarjuk az új parlamentben is látni, mert csak ők képviselhetik a mi érdekeinket megfelelőképpen. Ők voltak azok, kiknek ősei a hazát megőrizték ezer esztendőn keresztül és nem azok, akik csak szidni tudták eddig a börtömbanókat. Ők voltak, akik a tradíciókat is megőrizték, tőlük remélhetjük, hogy ezt a jövőben is képesek lesznek megőrizni.

Nem lépünk fel egyoldalú követelésekkel, mert a munkát méltányolva, a városi munkást nem akarjuk jogaitól megfosztani, aki dolgozik, az jogokat is élvezhessen, de a magyarság szupremáciája mellett biztosítani kell a parlament *agrár jellegét* legalább is addig, míg iparunk és kereskedelmünk nem lesz annyira fejlett, mint Auszriáé.

Hogyha az agrár jelleg másként biztosítható nem volna, kívánjuk a választó

kerületek megfelelő beosztását, hogy az ország népességének 70%-át kitevő mezőgazdasági lakosság parlamenti képvisellete a városi lakossággal szemben, a természetes arányoknak megfelelő egyensúlyba jusson.

A választójogot csakis az olyan 24 évet betöltött és szellemi képességei teljes birtokában levő, írni, olvasni tudó magyar állampolgárnak tartjuk megadhatónak, akinek az ország érdekei tárgyilagossá megítélésére elegendő értelmi képessége is van.

Megadandó a választójog minden a mai választójog alapján összeállítandó utolsó névjegyzékbe felvett választópolgárnak, míg az eredeti jog alapja meg nem szűnik, hogy az átmenet meglegyen. A választókerületek beosztásánál a műveltebb elemek szupremáciája is érvényesítendő, a városi és falusi népesség fenntebb már említett *arányos képviseletének* egyidejű biztosításával. T. B.

A mesterségesen előállított tej.

Midőn pár hónappal ezelőtt híre ment, hogy Riegler, a kolozsvári egyetem tudós professzora feltalálta a mesterséges tej készítését, mely hivatva volna a tehén tejét tökéletesen pótolni, s e mellett annak előállítási ára oly alacsony, hogy a tejtermelő gazdák nem versenyezhetnének vele, egész komoly aggodalmak keletkeztek a gazdák között, és sokan már tehénészetök fölösztatására, vagy legalább is megapasztására gondoltak.

Ezen aggodalmak még komolyabbá váltak most, midőn tudtommal egy egészen reális vállalat foglalkozik a műtejnek nagyban való előállítása és forgalombahozatalával.

Alábbiakban egész röviden reá mutatok egy pár körülményre, hiszem és reméllem, hogy sikerülni fog ezen aggodalmakat eloszlatni.

A természetes tej alkotó részeit és összetételét a vegyészek már rég ismerik, azonban vannak a tejnek egyes oly biológiai tulajdonságai, melyek még most sem ismeretesek, de mivel a tudomány

A szabadalmazott

'JURENÁK' EKE

- : Szerkezete egyszerű :
- kezelése könnyű :
- : szabályozása gyors :
- cca 50%-kal többet szánt :
- : cca 30%-kal kevesebb :
- : vonóerőt igényel. :

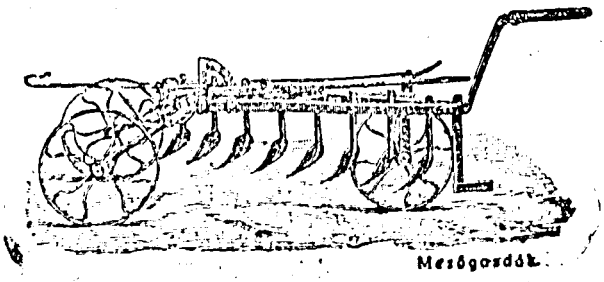
A jövő ekéje!

Részletes árjegyzéket szívesen küld:
a „Jurenák“ szab. Ekegyár R. T.
— Marosvásárhely. —

2003 II.

Nyolcvasu kultivátor

Kitűnő eszköz tarlóhántásra.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

BUDAPEST,

V., Alkotmány-utca 31.

mai előhaladott korában talán semmi sem lehetetlen, tegyük föl, hogy sikerült a mesterséges tejben a természetes tejnek nem csak fizikai tulajdonságaiban meg-egyező, tápérték szempontjából azonos és biológiailag is megfelelő összetételű anyagot fölfedezni, még mindig kétséges marad, hogy lehet-e ezen, a természetes tejjel egyenlő tápértékű tejet a természetes tej áránál *jelentékenyebben olcsóbban* előállítani.

A természetes tejnek pótlásával már többben és régóta próbálkoztak, sikerült is többféle összetételű surrogatumnal, de nagyobb tért hódítani ezen készítményeknek mindeddig főképen azért nem sikerült, mert a természetes tejet csak részben is pótló mütejet nem tudtak elég jutányosan előállítani.

A napokban került kezembe egy kis értekezés, melynek elég hitelesnek látszó adatait röviden fölhasználva, azt hiszem mindenki meg fog győződni, hogy a mesterséges tej forgalomba hozatala után sem kell a gazdáknak aggódnok.

Általánosan elfogadott dolog, hogy egy liter középminőségű tehén tejben körülbelül 120 gr. föloldható, tehát abszolút tápláló érték, u. m. fehérje, zsir, cukor és só van.

A mütejben levő fehérje buzalisztból kivont fehérjével helyettesítetik. A 0-ás buzaliszt fehérje tartalma 13—15%, ára pedig jelenleg 36 fillér. Egy kilogram 0-ás lisztből legjobb esetben 150 gr. fehérje vonható ki, eszerint egy liter mütejhez szükséges mintegy 45 gr. fehérje körülbelül 10.5 fillérbe kerülne, de mivel a fehérje kivonás alkalmával egy igen értékes melléktermény, a buzakeményítő is termelhető, és valószínűleg fog is termelteni, ennek értékét le kell vonni a fehérje előállítás értékéből, úgy, hogy egy liter mütejhez szükséges fehérje anyag értéke mintegy 5.5 fillérbe fog kerülni.

A normális tehéntej zsirtartalma 3.5,* tehát literenként 35 gr. zsir van a tejben. Ezen alkatrészt bármilyen növényi zsirból pótolva, legolcsóbb számítás szerint bele kerül 4.5 fillérbe.

A tejben levő tej cukor pótlására szükséges 15 gr. répacukor, ennek ára adózás nélkül is 3.5 fillért tesz ki.

A különböző ásványi anyagok és só ára legyen literenként csak 0.5 fillér.

A fentebbiek szerint tehát egy liter mesterséges tej előállításához szükséges anyagok értéke a következő:

* Jó volna ha ilyen tejet kaptunk.

Szerk.

fehérje	5.5 fillér,
zsir	4.5 fillér,
cukor	3.5 fillér,
ásványi r.	0.5 fillér,
összesen	14.0 fillér.

Egy liter mesterséges tej előállításához szükséges anyag ára 14 fillér. Az előállítás és műszaki költségek még teljesen ismeretlenek lévén, csak hozzávetőleges számítás alapján alapulhatnak, de aligha lehetséges lesz literenként 4 fillérnél olcsóbbra tenni. A forgalombahozatal, a közvetítői díjak, szóval a kereskedelmi költségekre is számítsunk 4 fillért (pedig ez szerintem csekély összeg), ezek szerint egy liter mütejet aligha lehet olcsóbban forgalomba hozni, mint 22 fillér. Ebbe az árba még nincs is bele számítva a vállalati haszon sem.

A fentebbi, elismerem csak hozzávetőleges számításból látszik, hogy a forgalomba hozandó mütejet nem fog lehetni oly alacsony árban árusítani, hogy az a tejtermelő gazdának komoly veszedelmet okozzon. A jó tej iránt ezután is meg lesz a kereslet, a valamivel olcsóbban előállított mütej forgalombahozatalának meg lesz az a szociális haszna, hogy élvezheti a tejet a társadalomnak az az osztálya is, amely a jelenlegi abnormális tejárak mellett már csak hiréből ismeri azt, hiszen a jelenlegi 28—40 filléres tejárak mellett a szegény ember még a szoptatós gyereknek is kénytelen kőmennylevessel vagy más surrogatumnal pótolni a megfizethetetlen tejet. (Megjegyzem, hogy a fent említett 28—40 fillér tej-árból a termelő az ő veleszületett éhletlensége folytán legtöbb esetben csak 14—22 fillért kap, a többitet a közvetítő rakja zsebre.)

Ne féljünk tehát tejtermelő gazdák a mütej gyártásától, mert amint nem szállította le az I. oszt. jó vaj árát az azt helyettesítő és különben minden tekintetben jó és élvezhető margarin, éppen úgy nem fogja csökkenteni a jó és tiszta tej árát és fogyasztását a mütej sem. Ha pedig a mütej ki fogja szorítani a jelenleg olcsóbb árban forgalomba kerülő vízesebb tejet, ennek mi gazdák csak örülhetünk.

Lészai Ferenc.

Utmutatás, a városokban, nagyközségekben és azokhoz közel fekvő falvakban való gazdálkodásra.

Irta: Gáspár József.

V.

Annál nagyobb jelentőséggel bír a városi gazda mezőgazdasági termelésénél:

a *murok* (sárgarépa) és a *hagyma*, melyeket, sajnos, városi gazdáink jelenleg, kevés kivételtől eltekintve, nem természetnek akkora területen, mint amelyet jelentőségénél fogva méltán elfoglalhatna. Mindakettő szorosan vett kert növény, de mint azt hazánk némely városa már bebizonyította, a szántóföldön illetve nagyban is olyan sikerrel természetelők, mint a kertekben. Termése, amennyire azt növényről elmondhatjuk, mindakettőnek biztos: egyiknek sincsen ezidő szerint még állati ellensége, elemi csapások is ritkán érik, s ha érik is (szárazság, jégeső), nem rongálják annyira, vagy semmisítik meg, mint a gabonaneműeket.

Terontál késő őszi tartó fejlődése, a közbe-közbe fellépő száraz időszakokat áthidalja a termés nagyobb mérvű esőkének nélkül. Termelés célját a föld alatt levő gyök, hagyma képezvén, ha a jégverés meghasogatja, össze is zuzza a leveleket, a föld alatti részek visszapólló erejénél fogva, rövid idő alatt kiheveri a sebeket, úgy, hogy a termés csökkenése, legalább számottevő mértékben, emiatt sem állhat be.

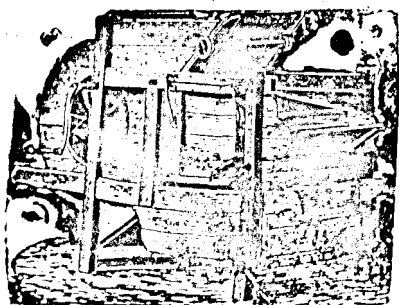
Piacon mindakettő állandó kereslet tárgya, s jól értékesíthető, egyik-másik évben éppen magas árakat ér el. A hagyma a kiviteli kereskedelemben is helyet foglal, ez és az a körülmény, hogy mindennapi szükségletet fedez, biztosítja a termelőt a túltermeléstől s az ehez kapcsolódó nagyobb áreséstől.

Feladata körébe lehet vonni a városi gazdának a *vetőmagtermelést* is, azokon, a várostól távolabb fekvő szántóföldeken, ahol eddig a piac számára gabonát termesztett.

A városi gazdát szélesebb ismeretköre és a vetőmagforgalom könnyű lebonyolítása kedvezőbb helyzetbe hozza a vetőmag termelésénél falusi gazdátársai felett, akik viszont abban a tekintetben nyernek előnyt, hogy a városba menés alkalmával szerezhetik be vetőmagszükségleteiket, tehát alkalmilag nem kell, hogy ebből a célból külön utat tegyenek meg.

A vetőmagtermelésnél első sorban a takarmánynövényekre terelendő a figyelem, melyek takarmányszerzés céljából amugy is termelés alatt állanak és pedig, mint fentebb ajánlottuk, kettős termelés mellett, mely körülmény felmenti a gazdát attól, hogy külön területet fogjon termelés alá.

A távolabb fekvő helyeken pedig, melyeken a gabonaneműek termelését javasoltuk, jelölhetők vetőmag termelés-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek !!

Europaszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden következményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzékért kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképviselő

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

2016

sére a *gabonaneműek* is. Ezeknél a terményeknél is a beszerzés alkalmosságát állíthatjuk oda, mint a falusi gazdák javára eső előnyt; mindakettőnél pedig a magvaknak a rendes fogyasztásra használandóknál magasabb ára jutalmazza a városi gazdák fáradságáért.

A vetőmag termesztésével kapcsolatban hozhatjuk ajánlatba a városi gazdának a *magnemesítést* is, melyet különben is nehéz elkülöníteni a szorosan vett vetőmagtermeléstől, amennyiben mindannyiszor, amikor jó vetőmagot törekszünk előállítani, kisebb-nagyobb mértékben nemesítünk is.

A részletkérdésekhez tartozik ugyan kijelölni a vetőmag termesztésére vagy a nemesítésre alkalmasabbnak vélt egyes növényeket, amennyivel is inkább, minthogy ebben a tekintetben a helyi viszonyoknak — talaj, éghajlat, munkáskérdés stb. — elhatározó befolyása van. Ha már felvettem ezt a kérdést, egy nehányát azonban mégis fel kell sorolnom azok közül, melyek keresettebbek, jobban értékesíthetők s így termesztésükhöz a sikernek nagyobb mértéke fűzhető, ezek: *borsó, paszuly, burgonya, rozs, tengeri, bükköny*.

A természetes rétek a városi gazdának is ritkán nyújtanak elég téli takarmányt, mivel olyan kaszálóval, mely két kaszálást adó nagy terméssel fizetne, kevés városi gazda rendelkezik. A rétek felújítása tehát a városi gazdának is feladata körébe vonandó, mivel azok a körülmények, melyek a falvakban lenyomták a rétek termését, fennállanak s talán fokozottabb mértékben, a városokban is. A városok határában is láthatunk és pedig sajnos sűrűbben, mint megengedhető volna, olyan réteket, melyek az elmohásodás vagy az elgyomosodás miatt nemcsak keveset, de gyöngébb minőségű termést is adnak. A rétek felújítása is azonban csak úgy vezet várható sikerre, ha a nagyobb terméssel elvont tápanyag visszapótlásáról — a trágyázásról is gondoskodhatunk; a rétek felújításához tehát szorosán kell kapcsolni a rendszeres trágyázást, mert ennél a termelésnél is áll az az arany igazság: *«sem-miből semmi sem lesz.»* Ez a kérdés azonban, mint már többször láttuk, nem alterálja a városi gazdát, sőt ellenkezőleg keresnie kell az alkalmat arra, hogy mire használja fel a sok trágyát.

A rétek trágyázására az ősztől a tavaszig bőven kínálkozik alkalom; lehet azonban a rétekre a nyár folyamán is hordani a trágyát, sőt ajánlható, hogy a fogatok szabad idejükben erre használ-tassanak fel. A nyáron kihordott trágyát

természetesen nem terítjük azonnal el a rétekre, hanem a széleken szarvasokba rakjuk s abban kezeljük, amíg jól meg-érik. A réteken is legjobb és legbiztosabb hatása az érett trágyának van, melyek között első helyre a komposztot tehetjük. Az érett portrágyával behintett réten tavasszal a gereblyélés elmarad, az eredmény pedig kézzel fogható, mivel az érett portrágyát csak esőnek kell érni, hogy az abban feloldva a gyökerek közé hatoljon s mint kész növényi tápanyag emelje a rétek termőerejét.

A trágya könnyen hozzáférhetőse igen kedvező alkalmat ad arra a városi gazdának, hogy a mélyfekvésű, magtermelésre nem alkalmas szántóföldjét rétté alakítsa át. A *mesterségesen* létesített réttel mely télen a tehének takarmányozására többféle növényzetével könnyen szárítható, első minőségű termést szolgáltat, lehet különösen jó eredménnyel felhasználni.

Az erdélyi részekben talán egyetlen város sincsen olyan, melynek közlegelője ne lenne: a rétek rövid érintésével kapcsolatban, tehát mint ugyanazon célt — az állattenyésztés érdekeit — szolgáló mivelési ágról, a *legelőről* is a keretben foglaltható rövidséggel megemlékezni tartozom.

A legelők a városok határában sem nyújtanak kedvezőbb képet, mint ezt sajnos jelenleg a falvakban látjuk. A túlterhelés és a rendezetlen legeltetés a városokban is megsanyargatta a legelőket, helyenként mérges és gyepnövények vörödtek fel rajta (kutyatej, ebszőlő, bogács, szerbtövis, ördögboroda stb.), másutt a tüskék, bokrok szaporodtak meg annyira, hogy már csak az állatjárók mentesek tőle. Fűtermés alig található, ami kevés mégis felferődik, azt a tüskék, bokrok védelme avarrá fejleszti.

A legelők javítása tehát éppen olyan sürgős feladata a városi gazdának, mint a rétek felújítása. A teendőik itt elsősorban: a kökény, csipkerózsa és galagonya bokrok kiirtása, a kövek eltávolítása, a vizmosások megkötése stb. Ha mindezekről megtisztítottuk a legelőt, jön mint befejező munka: a növényzet felújítása *fűmagvetés* által.

A városokban is jövedelmező termelési ág: a *gyümölcs- és szőlőtermelés*, melynek terményeit éppen olyan biztonságosan és jó áron lehet értékesíteni, mint azokat, melyeket a növénytermelés során eddig kiemeltünk. Hogy azonban a városok ne támazzanak versenyt, a falvaknak mindkét termelési ágúál azokra fektetendő nagyobb súly, melyeknek nagy távolságokra szállítása gondos és költsé-

ges csomagolást kíván. A gyümölcs az erdélyi részek minden városában termelhető; a szőlő már korlátozottabb helyet foglal el, de azért van elég város az erdélyi részekben is, ahol jól beérik, s a városi gazdák termelés alá vehetik.

Ugy a gyümölcsből, mint a szőlőből a koránérő fajták birnak nagyobb jelentőséggel, melyeket a helyi piacon az érés sorrendje szerint naponként lehet értékesíteni. Ilyen termények a gyümölcsből: *a cseresznye, meggy, nyári alma és körte, szilva, málna, eper, veresszőlő, egres*; a szőlőből pedig a koránérő *csemege-fajták*.

A lejtős oldalakon, vagy fensíkokon fekvő, de a szél ellen védett szántóföldek szélei is beültethetők gyümölcsfákkal; az így keletkezett mérsékelt beárnyékolást, minden mezőgazdasági növény nagyobb károsodás nélkül elbir, a gyümölcstermés pedig jelentékenyen emeli a föld hozamát. Erre a célra: *a szilva, cseresznye és a dió* lesznek alkalmasak, mint olyan gyümölcsök, melyek az érés előtt teljesen élvezhetlenek, az érésük pedig rövid ideig tart, s így a pantisolás — őrizet — nagy költséget nem okoz.

A szorosan vett *kertészkedés* (zöldségtermelés, konyhakertészet) is belevág a városi gazda foglalkozása körébe, ha erre a célra elég nagy és alkalmas belsősege van. A kertészeti növények közül azokat, melyek nagyban a szántóföldön is termelhetők, fentebb elősoroltuk, jelenleg csak azokat emeljük ki, melyek szorosán vett kerti növények, s melyek a reggeli zöldségpiacoknak egész évi vagy időszaki élelmicikkeit képezik; ilyenek: *a spárga, sóska, paradicsom, zeller, petrezselyem, saláta, torma, kapor, csombor, retek* stb.

A városi gazdák által, talán mindennek felett mint eddig ajánlatba hoztunk, felölelendő termelési ág: *az öntözésre berendezett zöldségtermelés*, — *a bolgár rendszerű kertészet*, melyre minden városnál megadja az alkalmat az a körülmény, hogy a városok a folyók mellett épültek fel.

(Folyt. köv.)

Három tenyészet törzskönyveléséről.

Az időjárás valahogy lábra állott a múlt hetekben és így a szarvasmarhát tenyésztők egyesületének törzskönyvelési bíráló bizottsága az utak járhatatlansága miatt ideiglenesen beszüntetett kiszállásait és szemléit ismét tovább folytathatta. A bizottság most egymásután három tenyészetet szemlélt meg. Az egyik a báró *Jósika* Gábor hirneves kolozskarai tenyészete, a másik *Szász József*nek szintén előnyösen ismert lándori tenyészete, a har-

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok. Fiu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRTT, Deák Ferenc-utca 3. sz.

Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára. 1005

madik a még január hóban törzskönyvelt magyargorbói tenyészet, a *Lészai Ferencé*.

Báró *Jósika* Gábor kolozskari tenyészet a tejelő jellegű magyarfajta szarvasmarha típusának képviselője. A tehenek általában ezüstszőrkétől a darvas színig váltakozó színűek. A törzs arányosan hosszú. A szarvak vékonyak, és a tehenek nyaka inkább hosszú, mint rövid és a lebenyeltség nem nagy. A fej hosszukás, száraz és finom. A szemek élénkek, nagyok. A fölvetett méretek szerint a farállás szabályos. A lábállás és csontozat jó. A tehenek természete élénk, mindamellett szelidek. A tőgy szabályos, puha és szivacsos. A tehenek tejtükre pajzs és téglányalaku.

A tenyészetnek: Bodor 3, Daru 96, Virág 4, Csákó 6 nevű tehenei különben, az erdélyi jellegű magyar fajta szarvasmarha tejelő típusának megállapításánál, mint e típusnak képviselői vétettek fel. A tehenek tejhozama a borjutej beszámítása nélkül 1830 literig megy fel évi átlagban. A szemlén jelen volt báró *Jósika* Gábor és a törzskönyvelési bíráló bizottság részéről ott voltak: I. *Sperker* Ferenc, *Lészai* Ferenc és *Török* Bálint.

A másik tenyészet *Szász* Józsefnek a lándori (Alsó-Fehérmegye) tenyészet, a melyet *Szász* József hosszas, okszerű kiválasztás, tenyésztés, takarmányozási rendszer és megfelelő használati mód alapján tenyésztett ki. Évek óta magas létszámú állománya volt és az egyedeket megismerve, mindenkor a legjobb csontozatú, jól izmolt, de amellet jó tejelő, szabályos testalkatú, ép, edzett, erős egyedeket választotta ki tovább tenyésztés céljából. Vértel-frissítésre és általában a tenyészanyag javítására a leghirvebb tenyészetekből használt bikákat, a melyek az amugy is céltudatosan kiválasztott marhaállományra igen jó és mondhatjuk, hogy a kivánt hatást gyakorolták. A vértel-frissítés és a tenyészanyag javítása céljából más és más tenyészetekből használt apaállatokat. A gyorsabb fejlődés elérhetése céljából *Sperker* Ferencnek a gyorsfejlődő típusu, szentdemeteri származású *«Huszár»* nevű bikáját, a tejelőképeség fejlesztése okából *Lészai* Ferencnek tejelő típusu, magyargorbói tenyészetéből származó *«Csinos»* nevű bikáját vásárolta meg és használta hágtásra. Igen jó befolyással voltak a tenyészet fejlődésére még a gr. *Almássy* Imre-féle *«Káplár»* nevű és a radnóti uradalomból vásárolt *«Szultán»* nevű bikák. Hogy a bikák szakszerűen voltak megválasztva és megfelelő sorrendben voltak alkalmazva, azt mutatják az elért eredmények, a felvetett méretek arányossága. A törzskönyvelési bíráló bizottságban benne voltak *Gál* Simon nagybérő, *Szász* Ferenc urad. intéző és *Török* Bálint.

A harmadik tenyészet, amelyről még korábban kellett volna megemlékeznünk, a *Lészai* Ferencé. Korábban kellett volna megemlékeznünk, mert ez a tenyészet még januárban vétetett fel a törzskönyvbe és hogy nem mulaszthatjuk el a róla való

megemlékezést, az az oka, hogy a standard felállításnál ez a tenyészet is szerepelt. Az erdélyi jellegű magyarfajta szarvasmarha tejelő típusának a megállapításánál a tenyészet *«Csokros»* s. 55. orsz. 2542., *«Cukros»* s. 87. orsz. 2552., *«Lunája»* s. 89. orsz. 2553. és *«Illus»* s. 108. orsz. 2661. nevű teheneit mérte meg a standard megállapító bizottság, mint a magyar fajta szarvasmarha tejelő típusának igen hű képviselőit. A *Lészai* Ferenc tehenei általában darvasak, bőrük finom, vékony tapintatú, a fej hosszukás, a szarvak vékonyak és alakjuk csákó és galyas. A nyak jól lebenyelt, a hátvonal jó, a tehenek csontozata erős, a tejtükör pajzs- és lantalaku, a tőgy nagy, szabályos és mirigyos, a fark vékony. A tehenek természete szelid, de azért élénk. A tejelőképeséget illetőleg a *Csokros* s. 55. orsz. 2542. évenként a borjutej beszámítása nélkül 3606 liter tejet ad átlag, ami igen szép eredmény. *Lészai* Ferencnek igen nagy érdeme az, hogy a tenyészete fejlesztésénél nagy súlyt helyezett arra, hogy a tejelés tartama minél hosszabb időre terjedjen ki és célját el is érte kitarásával, annyira, hogy egyes teheneit mesterségesen kell elapasztania az újabb borjuzás alkalmával. Ez egyik élénk bizonyítéka annak, hogy a magyar marhát lehet fejleszteni tejelő irányban is, úgy, hogy amellet edzettségét is megőrizze. Hogy a gyors fejlődésre mennyire hajlamos a magyar marha, azt bebizonyította *Sperker* Ferenc. A *Lészai* Ferenc tenyészetének törzskönyvelésénél jelen voltak *Lészai* Ferencen kívül I. *Sperker* Ferenc és *Papp* Elemér.

IRODALMI SZEMLE.

Országos Méhész Zsebnaptár 1913-ra Szilassy Zoltán orsz. képviselő, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület ügyvezető alelnöke szerkesztésében most jelent meg az „Országos Méhész Zsebnaptár” második évfolyama. A naptár második évfolyamát a tavalyi nagy keresetre való tekintettel nagyobb áldozattal és bővebb tartalommal lehetett megjelentetni úgy, hogy az Országos Méhész Zsebnaptár 1913-iki folyama 13 ivnyi terjedelemben és dusan ellátva illusztrációval hagyta el a sajtót. Az Országos Méhész Zsebnaptár második évfolyamába a következők irtak szakkikket: *Fabricsius* Endre, *Nachtsheim* J., *Erdős* Lajos, *Lakatos* Károly, *Valló* János, *Deák* Imre, *Rihm* Jakab, *Valló* Zoltán, *Szmrtnik* János, *Hartviger* Agoston, özv. *Kremniczkyné* Frölich Ilona. Ezeket és a naptár részen kívül a méhészeket érdeklő számos hasznos tudnivalót, mint a méhek élettani adatait, a havi tennivalókat, méhészeti statisztikát, kaptár-méreteket, a méhészeti szaktanítók beosztását stb. tartalmazza a naptár. A vászonkötésben megjelent zsebnaptár ára bérmentve 1 korona 50 fillér. Megrendelhető az Országos Magyar Méhészeti Egyesületnél, Budapest, IX., Üllői-ut 25. I. emelet, 6.

Új kertészeti szaklap. A földmivelségi minisztérium kiadásában eddig megjelent *«Gyümölcskertész»* című szaklapot becsümtette és helyette folyó év elejétől kezdődőleg *«Kertészet»* címmel, egy a kertészkedés összes ágait felölelő, s úgy a belső tartalom, mint technikai kiállítás dolgában a kor színvonalán álló és a haladni akaró kertészkedő közönség jogos igényeit kielégíteni hivatott szaklapot ala-

pitott, melynek évi előfizetési díja 10 korona.

Hogy azonban a gazdaközönség kevésbé gyonos osztályára nézve is módot és alkalmat nyújtson a miniszter e lap révén az ismeretszerzésre, hajlandó ezen szaklapot évi 4 (négy) korona előfizetési díjért az E. G. E., valamint a többi gazdasági egyesületek tagjai részére megküldetni, ha azok sorából legalább 60 előfizető jelentkezik és ezek pontos címét az összeggel együtt a gazd. egyletek a miniszteriumba felterjesztik.

Juhtenyésztésünk veszedelme címen egy tanulmány jelent meg a *«Magyar Gazdaszövetség»* kiadásában, mely azzal a hazai juhtenyésztés szempontjából megfontolandó kérdéssel foglalkozik, hogy az *«Osztárak Hitelintézet»* egy olyan szervezet felállítását határozta el, melynek hivatása volna egyik államilag támogatott hajózási részvénytársaság igénybevételével az ausztráliai gyapjút direkt Fiumén és Trieszten át importálni. A tanulmány ezt a ténnyt veszi alapul és kimutatja, hogy az újabb időben ismét fellendült juhtenyésztést ez a terv milyen érzékenyen érinti. Az ausztráliai gyapjút eddig ugyanis Londonon át hozták Magyarországra. Tehát a magasabb szállítási díjtételek némileg enyhítették a külföld versenyét. Ha a direkt behozatal meg lesz, ez az amugy is felkarolásra szoruló juhtenyésztést válság elé állítaná. A Szövetség megküldötte a tanulmányt a juhtenyésztő gazdáknak és felszólította őket, hogy fontos kérdésben fejtsék ki álláspontjukat.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó.

Az *«Erdélyi Gazdasági Egylet»* állattenyésztési és kiállítási szakosztálya 1913. év február hó 10-én hétfőn d. u. 3 órakor, az egylet hivatali helyiségében végrehajtó bizottsági ülést tart, melyre a bizottság tagjait tisztelettel meghívja:

Kolozsvárt, 1913 február hó 5-én.

Az Elnökség.

TARGYAK:

1. Az 1913. évi kiállítási államsegély engedélyezésének bejelentése.
2. A kiállítás idejének és részletes programjának megállapítása.

Meghívó.

Az E. G. E. kolozsmegyei szakosztálya 1913 február hó 15-én, d. u. 3 órakor Kolozsvárt a megyeház tanácstermében intéző bizottsági gyűlést tart.

1. Földmivelségi miniszter leirata: Esetleges falusi inség enyhítése tárgyában.
2. Alispáni átirat: A régi bikatenyésztési alap átutalása tárgyában.
3. Kulturmérnöki hivatal: Falusi kenderáztató-telepek létesítése tárgyában.

Előterjesztések:

4. A vármegyei gazdasági szakosztály 1913. évi működési tervének megállapítása és költségvetése.
5. Az 1913. évi járási szarvasmarhadíjazásának tárgyában.
6. Szakosztályi évi közgyűlés idejének megállapítása.
7. Tavaszi falusi tevékenység megállapítása.
8. A miniszteri kirendeltség téli tevékenységéről.
9. Esetleges indítványok.

Kolozsvár, 1913 február hó 7-én.

Dózsa,
alispán, sz. o. elnök.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK

A kormány a baromfitenyésztőknek.
A földmívelési kormány, az idén újból felhatalmazta a Baromfitenyésztők Országos Egyesületét tíz darab gróf Teleki Arvéd-féle és tíz darab Óváry-féle keltetőgép, valamint husz darab Kovács-féle csibenevelő bevásárlására és kedvezményesen való kiosztására. A cél az, hogy a mesterséges keltetés — mint a tömegtermelés egyedül reális módja — minél szélesebb körökben terjedjen el, amiért is kívánatos volna, hogy a kedvezményesen kiosztott gépek és nevelők olyan tenyésztők kezébe kerüljenek, akik környezetükre vezető befolyást gyakorolnak és oly viszonyok között élnek, amelyekbe a géppel való keltetés és mesterséges nevelés beillik. A kedvezmény abból áll, hogy a gépek rendes árának 40%-át a földmívelésügyi kormány viseli, 60% pedig az illető tenyésztőt terheli, amihez még az elküldés és a vasuti szállítás költségei járulnak.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Elöléptetés. Az Erdélyi Gazdasági Egylet — legutóbbi, február 3-án tartott igazgató-választmányi ülésében — segédtitkári címet adományozott *Török Bálint* egyleti gyakornoknak. *Török Bálintot*, mint okleveles gazdaszt, ki a felsőbb szőlészeti és borászati tanfolyamot is jeles sikerrel végezte, három évvel ez előtt választotta meg egyleti gyakornoknak az igazgató-választmány s ezen idő alatt ugy alapos képzettségével és tudásával, mint szorgalmával és jó modorával is tanúságot tett a pályára való rátermettségéről. Kartársi szeretettel üdvözljük ez alkalomból őt, ugyis mint lapunk belső munkatársát és további szerencsét és kitartást kívánunk neki a jövőre.

— Az E. G. E. igazgató-választmányi ülése. Egyesületünk hétfőn látogatott igazgató-választmányi ülést tartott br. *Bánffy Ernő* e. elnök elnöklete alatt. *Tokaji László* titkár előterjesztésében a választmány tudomásul vette a miniszteri leiratokat és a földmívelésügyi miniszter támogatása mellett rendezendő szociális tanfolyam idejét március végére tűzte ki. A társ egyesületek átiratainak tárgyalása kapcsán, a választmány elhatározta, hogy a Balkán szerződés megváltoztatása ellen, a Gazdaszövetség által indított akcióhoz csatlakozik. Örömmel vették tudomásul, hogy a G. E. O. Sz. az egylet évi tagdíját 300 koronáról 100 koronára szállította le. Az Udvarhelymegyei Gazd. Egyletnek bikakiállítási jutalomdíj 200 koronát, az Erdélyi Falkavadász Társulatnak versenydíj 400 koronát szavazott meg a választmány. Az egylet által három évenként rendezni szokott tenyészállat- és gépkiallítás céljaira kért állami segílyt a kormány megadta az egyletnek, mi szintén örvendetes tudomásul szolgált. Az időközi elnöki intézkedések tudomásulvétele után több keblti ügyet intéztek el, majd a választmány *Török Bálintnak*, ki már a harmadik éve működik az egylet kebelében, az elnökség előterjesztésére segédtitkári címet adott. Ülés után a szociális tanfolyam programjának megállapítása tárgyában értekezlet volt. (Jegyzőkönyv jövő számban jön.)

— Az E. G. E. Irodalmi szakosztályának ülése. Egyesületünk irodalmi szakosztálya a héten ülést tartott báró *Bánffy Ernő* e. elnök elnöklete alatt. Az ülésen

dr. *Szentkirályi Ákos* beszámolt a szakosztály 1912. évi működéséről és az 1913. évi programjáról.

A szakosztály ez évben két füzetet fog kiadni. Az egyik a sz. o. kiadásában a *Jászberényi András* és *Szász Ferenc* tollából Tejgazdaság. Sajtőkészítés címen megjelent füzet második, kiegészítő részlete lesz. A másik füzet, amelynek tartalmát dr. *Szentkirályi Ákos* vázlatosan ismertette, «Az utak befásításáról» fog szólni, *Csérér Gyula* írta. Esetleg egy harmadik, a takarmányozástan körébe vágó füzetet is ki fog adni a szakosztály.

— Az Erdélyrészi Méhész Egyesület
Jósika Gábor báró elnöklésével most tartotta meg rendes évi közgyűlését. Helyesléssel fogadták *Balázs Ferenc* dr. főtitkár beszámolóját az egyesület múlt évi működéséről, melybe mozaikszerűen illeszkedik bele a kolozsvári országos méhészeti kongresszus és kiállítás sikere. Elfogadták *Rácz Mihály* előterjesztése alapján a számadásolat s végül táviratilag üdvözölték a közgyűlésből *Serényi Béla* gróf földmívelésügyi minisztert, *Lipthay Béla* min. osztálytanácsost, *Krenedics Ferenc* min. titkárt és *Kovács Antal* méhészeti főfelügyelőt.

— A felsőcsernátoni „Bod Péter” gazdakör jelentése. Követésre méltó szép munkát végez a felsőcsernátoni «Bod Péter» gazdakör; amelynek hozzánk beküldött 1912. évi jelentéséből röviden az alábbiakban emlékezünk meg. A Gazdakör 1906-ban alakult. Hetenként 3 estén összejövetelek vannak s a 10—12 féle újságból felolvasás foly. A Gazdakör csemetéket, műtrágyát, vetőmagot közvetít. Gépraktárában 4000 korona értékű gép van s ezenkívül hidmérleg.

A Gazdakör keretén belül többféle szövetkezet működik hasznosan és életképesen. Így van Állatbiztosítási Szövetkezet, mely 1911-ben alakult meg 34 taggal 20.470 korona értékű marhaállománnyal. Jelenleg 55 tagja van a szövetkezetnek 29.330 K ért. marhaállománnyal. «*Méhészkör*» is van a gazdakörben. A méhészkedés kismértékű, bár, a viszonyok hozzá kedvezők. 1909-ben a kaptárkészítő tanfolyam nagy lendületet adott e nem kevésbé fontos közgazdasági ágnak.

A Gazdakörben egyházi és iskolai erkölcsi védelem alatt, *ifjúsági egylet* működik. Kedden és pénteken esténként a fiúk a Gazdakörben, vasárnap délután a fiúk és leányok az iskolában összejövetelt tartanak.

A községben másfél évtizeddel ez előtt alakult *juvós zenekar*. Tagok száma 20. Összejöveteleit a Gazdakörben és iskolában tartja vasárnap, hétfő és csütörtök esténként rendszeresen.

A gazdakör a Gazd. Bizt. Szöv.-nek képviselőt elvállalta és ma 66 gazdaköri tag 88 kötvényen van biztosítva. Ebből a Gazdakörnek évi 100 korona tiszta jövedelme van, mivel külön 10% engedményt nyújt a bizt. szöv. a gazdaköri tagoknak.

Már 1905-ben is felmerült a fogasztási és értékesítő szövetkezet létesítésének az eszméje, de megvalósulásra csak most juthatott. E rendkívül fontos intézmény kellő megértésre is talált, mit a 4000 koronát meghaladó alaptőke jegyzése is igazol. A szövetkezeti tagok száma 160.

Ezenkívül a szomszédos falvak bevonásával gyümölcsfeldolgozó és értékesítő szövetkezetet is létesített a Gazdakör, amelynek *Ryder aszalója*, *Győry-féle* üstje is van. A szövetkezet maga fogja az oltványokat termelni.

— Újra szervezett megyei gazdasági egylet. A marostordamegyei gazdasági egylet, mely a vármegyében több mint

egy évtized óta viharzó áldatlan politikai viszonyok miatt tétlenségben stagnált, idei közgyűlésén kimondotta újrászervezését. Az igazgató-választmány a régi alapszabályok helyett újat készített és terjesztett a közgyűlés elé, a mi elfogadtatván, jóváhagyás végett a földmívelési miniszterhez felterjesztetni határozott. Ugyancsak e közgyűlésen az egylet titkára, *Sántha Albert*, hat évi titkársága után, állásáról lemondott. Az új igazgató-választmány és a titkár megválasztása is a január 25-iki közgyűlés napirendjére ki volt tűzve, de *Koós Mihály* m. oszt. tanácsos, a székelyföldi miniszteri kirendeltség vezetőjének indítványára a választás az alapszabályok megerősítéseig elhalasztatott.

Nagy érdeklődéssel várja a megyei gazdaközönség az oly sok ideig tétlenségre kárhozott egyesület újrászervezését s levvel az oly régen nélkülözött gazdasági élet fellendülését. Erdélyi vármegyénk gazdasági életét még ma sincsen kellőképpen szervezve. Van egy pár vármegye, amelynek gazd. egylete hathatós működést fejt ki, mint pld. a szolnok-dobokamegyei, valamint a szász g. e. stb., de ezek mellett nagy ürök is vannak, amelyeket az E. G. E. vidéki fiókok felállításával óhajtott betölteni, ez azonban az anyagi erők mérsékelt volta miatt még ma is késik, noha épen a nemzetiséglakta vidékeken áldozatok árán is föl kellett volna már régen állítani ezeket a fiókokat. Őszintén kívánjuk, hogy a Marostordamegyei Gazdasági Egylet ügyeinek intézésére, egy szakképzett és rátermett titkárt kapjon.

— A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete *Zelénski Róbert* gróf elnöklésével most tartott igazgató-választmányi ülésén jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak *Bernáth Béla* orsz. képviselő, alelnöknek, ki nek közbenjárására az új adótörvények végrehajtási utasításában honorálták a szőlősgazdák kívánalmait a szőlő melléktermékeinek eladásából származó haszon megadóztatása körül. Foglalkoztak ezután *Drucker Jenő* kir. tanácsos, igazgató előterjesztése alapján a cognackészítés terén észlelt visszaélésekkel és *Krámszky Lajos* m. kir. fővegyész fogják felkérni az ügy alapos ismertetésére. Napirendre tértek ezután a Dalmáciában és Isztriában állítólag készülő törkölybor ügye felett, mivel ebben a dologban az osztrák földmívelésügyi miniszterium is már hivatalos cáfolatot tett közzé. *Szegé Bálint* titkár bemutatta az irodalmi szakosztály szőlészeti és borászati szakelőadások tartása ügyében hozott határozatát s ezzel kapcsolatban elhatározták, hogy fölterjesztésben fogják kérni a földmívelésügyi kormánytól az előadások támogatását. Végül több új tagot vettek fel az egyesület kötelékébe.

— Az országos tenyész- és haszonállatvásártelep építkezése. Az állattenyésztés fejlesztéséről szóló 1908. évi XLIII. törvények Budapest székesfőváros területén, vagy annak környékén tenyész- és haszonállatvásárok, kiállítások, díjazások és árverések tartására egy alkalmasan berendezett, állandó jellegű telepnek létesítését rendelvén el, a földmívelésügyi kormány a törvényhozás felhatalmazása alapján a szarvasmarhatenyésztés országos emelésére szolgáló több milliós alapból részben az országos tenyész- és haszonállatvásártelep építkezésének költségeire használhatja fel. Rendelkezésre állván ezáltal a telep létesítésének nagy költsége, a földmívelésügyi kormány már két évvel ez előtt hozzáállított az országos intézmény felépítésének előmunkálataihoz. Az épületek tervei már teljesen elkészültek és a szükséges munkálatok elvégzésére

a varsenyárgyalást tavasszal tartják meg. A nagyarányú munkálatok irányítását *Pirkner János* ig. miniszteri tanácsos, orsz. képviselő végzi, a terveket pedig *Moravetz Zsigmond* királyi főmérnök készítette el.

— **Budapesti Igáslóvásárok.** Február hó 22-ével kezdődőleg rendezik a székesfővárosi Tattersallban az első díjazással egybekötött igáslókiállítás és vásárt. Ezek a vásárok a jövőben is — egyelőre évenként két alkalomból — rendeztetnek és pedig: az első vásár kora tavasszal — február vagy március, — a második vásár késő ősszel — október vagy november hónapokban. Lóanyagot február 13-ig lehet bejelenteni a székesfővárosi Tattersall és lóvásártelep (Kerepesi-ut 7.) igazgatóságánál. A bejelentett lónyagról készülő katalógust ugyanitt február 15-én már meg lehet szerezni.

— **Országos mozgalom a cserebogár irtás érdekében.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület földmívelési és növénytermelési szakosztálya *Desseffy Aurél* gróf elnöklésével ülést tartott, melyen *Jablonovszki József* a m. kir. rovartani állomás igazgatója a cserebogár irtásáról értekezett. Előadó nagy figyelem mellett ismertette a cserebogár fejlődésének módjait és rámutatott azokra az okokra, melyek e rendkívül káros bogár szaporodását az ország hegyes és laza talajú vidékein lehetővé teszik. Hosszasabban foglalkozván a cserebogárnak és pajorjának kártételeivel, áttér a védekezési eljárások elméleti, majd gyakorlati ismertetésére s kimutatja, hogy egyedül a bogár szedése az, amely a sikert biztosítja.

Szól a sopronmegyei, a sárosi, nagyszombeni és székelyudvarhelyi akcióról, de különösen nagy elismeréssel emlékszik meg az abaujtonamegyei akció sikeréről, ahol 1911-ben a védekezést szabályrendelethez kötelezővé téve, 91.000 korona költséggel 776.000 kilogramm (77 waggon) cserebogarat szedtek össze. Természetesen ennél az irtási módnál a vármegyéknek a kezdet nehézségeivel meg kell küzdeniök. Mégis mivel a legnagyobb áldozat is meghozza a gyümölcsét, kívánatos volna, hogy Abaujtonamegye példáját a többi vármegyék is kövessék. A zajos tetszéssel fogadott előadásért *Desseffy Aurél* gróf köszönetet mondott a szakosztály nevében. Ezután *Lackovich Aladár* a «Sárosmegyei Gazdasági Egyesület» tífkára ismertette mozgalmukat, mire *Rubinek Gyula* igazgató azt indítványozta, hogy a cserebogár irtás ország-szerte való kötelező elrendelése érdekében intézzen az O. M. G. E. fölterjesztést a kormányhoz. Az indítványt *Koppély Géza* megjegyzései után egyhanguan elfogadták.

— **Tavaszi buza, járó buza.** A múlt évi abnormis őszi következtében igen sok gazda nem tudta a vetést elvégezni. Ehhez a bajhoz járul a nagyméretű vetőmaghiány különösen az inséges, árvíz pusztította vidéken. Néhány nappal előbb jelentettük, hogy a földmívelési miniszter tavaszi vetőmagbuzáról, ugyancsak járó buzáról gondoskodott s szétosztásával a «Magyar Mezőgazdák Szövetkezetét» (Budapest, V. Alkotmány-utca 31.) bizta meg. A hirdás következtében a vetőmag beszerzésére utalt gazdák serényen igyekeznek a kedvezményes vetőmagot beszerezni s éppen az érdekelt gazdákat figyelmeztetik most, hogy a vetőmagkiosztás csupán az engedelmességgel mennyiségig tart. Ha a készlet elfogy, a később jelentkezők nem kapnak majd vetőmagot. Ezért ajánlatos mielőbb a rendelést teljesíteni. Egy métermázsá buzavetőmag ára a kívánt állomásra való szállítással 28 korona. Egy-

egy gazda legfőlebb száz métermázsá vetőmagot kaphat, ha mind a két fajtaból rendel is. A megrendelést a jelentkezés sorrendjében intézik el.

— **Az explóziós motorok elvámolása.** Az ország mezőgazdasági üzemében az utolsó évek folyamán mindinkább alkalmazták a mezőgazdasági munkák teljesítésére alkalmas explóziós motorokat, melyek közül különösen a talajmívelési célokra szolgáló traktoroknak nagy a jelentősége. Olcsóbbak, mint a gőzök és ezért a középbirtokos üzemébe is beilleszthetők. Kiszolgálásukhoz alig igényelnek kiegészítő fogatos erőt és így formán az állandó cselédhiánnyal küzdő gazdák a traktorok alkalmazásával a cseléd- és munkáshiány mellett is idejében képesek a talajmívelési munkákat elvégezni. Az explóziós traktorok további elterjedése elé azonban legutóbb a vám-tarifa hibás magyarázata következtében váratlan akadály gördült, amennyiben ezeket a traktorokat legutóbb mint autómobilokat vámolják el. Teljesen igazságtalanul lényegesen magasabb vámmal sújtják, minek következtében beszerzési áruk is nagy mértékben emelkedik. Tekintettel arra, hogy ilyen körülmények között a mezőgazdasági üzemben a gépek használata kisebb térre fog szorulni, amiből a magyar mezőgazdaságra kimondhatatlanul káros következmények hármoznak, fölterjesztést intézett az O. M. G. E. a pénzügyminiszterhez az explóziós traktorok közelmúltban szokásos elvámolási módjának visszaállítása érdekében. A kérelmet pártolás végett megküldötte az egyesület a földmívelésügyi miniszternek is.

— **Az 1913. évi időjárás prognózisa.** «Sirius» az idei évre a következő időjárást jósolja:

«Január 1-től tulnyomóan borult, ködös, hideg idők ígérkeznek, kevés csapadékokkal. 12-től csapadékosabbra változik és több helyen eső és hó fog esni. E hónapunk átlag hideg jellegű lesz. — Februárban csapadékos hideg idők jönnek, több helyen eső, míg némely helyen hó fog esni, de néhány szép enyhe napra van kilátásunk. Gyengébb hideg idők ígérkeznek. — Március első felében gyönyörű szép enyhe, sőt meleg napok ígérkeznek és több helyen eső fog átvonulni. Március második felében igen kritikus napok ígérkeznek, különösen 20., 21., 22., esetleg még a 23-ika is elsőrendű kritikus napunk lesz. Eső, havazás és óriás vihar fog átvonulni sok helyen s utána hideg idő jön. Éjjeli fagytól kell tartanunk. Ebben az évben március hónapunk a legszezelevesebbnak mondható. — Április elég szép és kedvező időket ígér, az első felében kevés esőzéseket várhatunk, míg a második fele esős, hűvös, szeles lesz. Havazás és éjjeli fagy e hónapban nem jön. — Május 1-től 9-ig nem a legkedvezőbb idő lesz, mert nagy ködök cserzkednek majd a reggeli órákban és a déli vagy esti órákban nagyobb zivataros esők esnek. 10-11-től gyönyörű szép meleg napok várhatók, több helyen zivataros esők jönnek, éjjeli fagytól nem kell tartanunk. — Júniusnak az első fele igen szép és meleg napokkal jön. A második fele hűvös és szeles, sőt némely helyen viharos szél fog átvonulni esővel. — Julius nagyobb zivataros esőket hoz és igen meleg, sőt forró napokban lesz részünk. — Augusztus igen szépnek ígérkezik, de kevés zivataros esőt fog hozni. Jobban száraz jellegű lesz. — Szeptemberben ködös, enyhe időre van kilátásunk, kissé csapadékos lesz. — Október elég kedvező enyhe időket ígér, kielégítőnek fog

bizonyulni. — November igen szép enyhe időjárást ígér, száraz jellegű lesz, kevés zivataros esőt fog hozni. Jobbára száraz várhatunk. — December igazi szép téli időt ígér, ködös hideg, sok helyen havazással. Az 1913-ik esztendőnk igen szép és meleg, sőt forrónak ígérkezik. Bőtermést ígér. A földmívelő emberekre nézve az esztendő kedvező lesz. Ebben az évben a hőmérséklet igen magasra emelkedik, többször elérjük a 28-30-35 Celsius hőfokot.»

— **A Maros hajózhatóvá tétele.** Ismertettük azt a fölterjesztést, amelyet az aradi, brassói, kolozsvári, marosvásárhelyi és szegedi kereskedelmi és iparkamarák a képviselőházhoz és a földmívelésügyi miniszterhez intéztek s amelyben a Maros folyó szabályozásának és hajózhatóvá tételének az eddiginél gyorsabban történő keresztülvitelét kéri. A fölterjesztésre a miniszter leiratban felel, amelyben értesíti a kamarákat, hogy méltányolva az emlékiratban felhozott indokokat és hivatkozva a képviselőházban múlt évi december 9-én idevonatkozólag tett nyilatkozataira, a Maros szabályozására ez idő szerint rendelkezésre álló évi költségadomány felemelését 1914. évtől kezdődőleg a törvényhozásnál kezdeményezni szándékozik és amennyiben idevonatkozó előterjesztése eredményre vezet, módjában lesz a jövő évtől kezdve az emlékiratban kifejtett kérelemhez és a költségfelemelés mérvéhez képest, a már megkezdett Maros szabályozási munkálatokat, a konop-szegedi szakaszon mielőbb befejezéshez juttatni és ennek megtörténtével a munkálatokat felfelé menőleg is folytatni. A szabályozási munkálatok előhaladásával a Maros folyó hajózhatósága is a toroktól kezdve lehetővé válik oly mértékben, mint azt a folyó természete megengedi.

— **Idel cukor-termelésünk.** Az idei cukorgyártási kampány a tetőpontját már túlhaladta, úgy hogy — ha nem is végleges, de — már ítéletet lehet róla alkotni. Hogy a mennyiségileg nagy répa-terméssel a gazdák sincsenek megelégedve, azt tudjuk, mert a kedvezőtlen őszi időjárás, különösen a sok eső, a kiemlést és behordást megnehezítette, a költségeket szaporította, de meg az is nem ritkán megesett, hogy kisebb-nagyobb mennyiségek megromlottak. Amíg más években a kisedés és behordás költségei magyar holdanként 30-40 korona közt szoktak mozogni, az idén megesett, hogy egyes gazdáknak közel 100 koronát kellett ezért kiadniok. Azonkívül a termelők munkája, amelyet máskor legkésőbb november végeig el szoktak végezni, most nagyon elhúzódott és még decemberben is erősen folyt a répakiemelés. A nedves, sáros föld erősen rálapadt a répara, ami az átadásnál adott sok kellemetlenségre és súlydifferenciára okot.

A répa minősége a sok eső dacára kielégítő. A polarizáció 15-16 és fél százalék között ingadozik, úgy, hogy nyerscukorértékben kb. 15%-os termelésre lehet számítani. Magyarországon a mostani kampány folyamán 36-37 millió méter-

mázsa répát fognak földolgozni, tehát kb. 5 és fél millió métermázsa nyerscukorra lehet számítani, ami az előző kampányhoz képest 1 és egynegyed, az azelőttivel összehasonlítva pedig kerekén 2 millió métermázsa többletet jelent.

— **Országos tenyészállatvásár Budapesten.** Az O. M. G. E. által március 8., 9. és 10. napjain a szekesfővárosi Tattersalltelepen rendezendő országos tenyészállatvásárra már az összes bejelentő iverket lezárták. A vásárra a tavalyi 330 darab szarvasmarhával szemben 600 darab szarvasmarhát s ezenkívül mintegy 500 darab juhot és 600 darab sertést fognak felhajtani. Az eladott állatok járlatainak átírásáról, a szállításhoz szükséges fuvarlevelek és szállítási igazolások källitásáról a vásárhoz gondoskodik. Re dkivül nagy az érdeklődés a vásárral kapcsolatos gépkiallítás iránt is, melynek munkálatait Jeszenszky Pál kir. tanácsos, ügyvezető titkár irányításával a leg szélesebb körben megindították.

— **Országos bikakiállítás és vásár Székelyudvarhelyt.** Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület a Nmélt. m. kir. földmivelésügyi miniszterium, az O. M. G. E. és az E. G. E. támogatásával f. évi február 28-án és március 1-én Székelykereszturon (vasutállomás) orsz. jellegű, magyar erd. fajta bikakiállítást és vásárt, ezzel kapcsolatosan vármegyei jellegű, magyar erd. fajta szopós borjas tehén és üsző. díjazást rendez, melyre ugy a tenyésztő, mint a vásárló gazdaközönseget, a m. kir. Gazdasági Felügyelőségeket tisztelettel meghívja a rendező bizottság. A kiállításon a községek, birtokosságok, magánosok, m. kir. gazdasági felügyelőségek a nagyválaszték mellett a legjobb apaállatokat szerezhetik be. Kiállíthatók az egész országból 2 évet betöltött magyar erd. fajta tenyésztők vagy községek tulajdonát képező bikák, a vármegye kistenyésztői részéről szopós borjas magyar erd. fajta tehének, három és két éves üszők, melyekről a kiállító felhívás esetén községi előjárásági bizonyítvánnyal igazolni köteles, hogy vagy saját tenyészetéből származnak, vagy legalább egy év óta tulajdonában vannak. A jutalomdíjak összege 2020 K. A bejelentések a székelykereszturi járás főszolgabirájához intézendők, ugyanott kaphatnak az érdeklődők felvilágosítást az elszállásolás és az állatok takarmányozása ügyében is. Február 27-én d. u. a gazdaközönség részére gazdasági előadások tartatnak

— **A kultura és a falvak.** Igazán nem sajnáljuk a közegészségügytől az állami segítséget, de sajnosan kell megállapítanunk, hogy a nemrég megszavazott milliókból a falu népének egy fillér sem jut. Mintha nem is agrárállamban élnénk, mintha nem a mezőgazdaság volna az, ami ezt az országot fenntartja és mintha a falu nem szorulna rá a kulturára. Helytelen ez a politika, az bizonyos! Mert nagyon téved az, aki azt hiszi, hogy a városoknak nyújtott kulturális eszközök közvetve a falu színvonalát is emelik. A kultura nem talál levezető csatornákra a városokból a falu felé, hanem ellenkezőleg, a falu kulturája erősíti a várost. Gazdag falvak teszik gazdaggá a várost és szegény falvak akasztják meg a fejlődést utjában. A helyes politika tehát az volna, hogy közvetve adjuk a városoknak a segítséget és istápoljuk a falut.

— **Ismét a cukorgyarak.** A cukorrépa-átvételnél igen sok keserű tapasztalatot szerettek az idén a gazdák. A mult számunkban is szóvá tettük már ezt és ugy látszik nem telik el hét, hogy újabb és újabb panaszok ne volnának. A Trencsén megyei gazd. egyll. gyűlésén tette szóvá most *Pethő Béla* a cukorrépa-átvételnél tapasztalható nagy levonásokat. A gyűlés, *Pethő* felszólalása alapján, elhatározta, hogy országos értekezlet elé viszi az ügyet, ahol az majd alaposan megvitatható lesz. Ha ez az orsz. értekezlet összeül, egyesületünk cukorrépa-termelési szakosztálya is képviseltetni fogja magát. Hogy a szakosztály sulya minél nagyobb nyomatókkal essék a mérlegbe, igen üdvös volna, hogyha hazarészünk minden nagy-, közép- és kisbirtokosa, ki cukorrépa-termeléssel foglalkozik, a szakosztályba belépne. A szakosztályi tagság semmi nemü anyagi kötelezettséggel nem jár.

Használjon szaggatás, fejfájás, oldalnyílalás, hát- és derékfájdalmak ellen

Dr. **BOROVSKY**-féle kellemes szagú

BOROLINT.

Ára 80 fillér, próbaüveg 50 fillér. Mosakodásra, széplítő és legjobb fertőtlenítő

BOROLIN-SZAPPANT.

Ára darabonként 30 és 80 fillér. Nyálkaoldásra, köhögés és rekedtség ellen

BOROLIN-CUKORKÁT

Ára csomagonként 20 és 40 fillér

Kapható mindenütt. — Kapható mindenütt.

— **Kedvezményes árú keltetőgépek.** A «Baromfitenyésztők Országos Egyesülete» a földmivelésügyi kormány támogatásával 30 darab keltető-gépet bocsát 40 százalékos árkedvezéssel a baromfitenyésztők rendelkezésére. A gépek közül 10 darab *Cyphers* keltető 100 tojásra, 10 darab *gróf Teleki Arvéd*-féle vizkeltetőgép, 120 tojásra és 10 darab *Óváry*-féle keltető 120 tojásra, amihez még 20 darab *Kovács Ödön*-féle reform csibe-nevelő járul. Tekintettel arra, hogy a tenyésztési idény már közeledik, fölhívják a tenyésztőket, hogy ha ilyen keltetőgépre igényt tartanak, kérvényüket legkésőbb *február 20-ig* nyújtsák be a «Baromfitenyésztők Országos Egyesülete»-nek (Budapest, IX., Üllői-ut 25.), hol a kívánt felvilágosításokat is megadják. Elkésve beérkező kéréseket nem vesznek figyelembe.

— **Vasuti fuvarkezdvezmény gazdaknak.** A Királyhágón tulról Kolozsmegyébe valamely községi előjáróság, gazdasági egylet, gazdakör, szövetség címére szállítandó — legalább 10.000 kgr. mennyiségű *burgonyára, tengerire, babra* a Máv. vonalain fuvarkezdvezményt engedélyezett a kormány. Fenti jogszemélyek a nevezett élelmitemékek szükségletének beigazolása mellett a vasuti *fuvarkezdvezményre jogosító igazolványért* forduljanak az erdélyrészi Miniszteri Kirendeltség *kolozsmegyei megbízottjához*, Kolozsvár, megyeház.

— **Vetőburgonya kiosztás.** A jófajta burgonya elterjedése érdekében s a beteg burgonyafaják kiküszöbölése céljából a földmivelésügyi miniszterium burgonyaszaporító telepeket létesített. A burgonyaszaporító telepek termését évről-évre kiosztják a gazdák között, hogy az egységes vetőgumó minél nagyobb mértékben elterjedjen. A folyó év tavaszán a föld-

mivelésügyi kormány ezt az akciót ismét folytatja s egy-egy vállalkozó gazda ujra 20—20 métermázsa egészséges gumót kap, aminek terméséből megfelelő mennyiséget köteles méltányos ár ellenében a miniszterium rendelkezésére bocsátani.

— **A Baromfitenyésztők Orsz. Egyesülete** *Pirkner János* ny. miniszteri tanácsos, orsz. képviselő elnöklésével ülést tartott. Az ülésen *Jandaurek Vince* igazgató tett jelentést az egyesület keltetőgép akciójáról, amit a gyűlés helyesléssel vett tudomásul. Ezután *Winkler János* titkár ismertette roueni kacsá standardját, melynek kidolgozásáért *Rácz Ödömmének* köszönetet szavaztak. A külforgalmi tanácsba *Pirkner Jánost* delegálták.

— **A tavaszi erdészeti államvizsgák.** Fölvívják a folyó év tavaszán erdészeti államvizsgát tenni szándékozó egyéneket, hogy a vizsga letétele iránti kéréseiket, kellően felszerelve, legkésőbb *február hónap végéig* az erdészeti államvizsga bizottság elnökének címére (Budapest, V., Zoltán-utca 16.) bérmentve küldjék be.

— **Adóelengedés és rovarkárok.** Felmerült esetből kifolyóan ítéletben mondtotta ki a magy. kir. közigazgatási bíróság, hogy: I. A kertek termésében a rovarálca (csimaszok, pajor) által okozott károk esetében, ha a pusztítás egész dülöket magában foglaló területre terjedt, elemi kár címén adóelengedésnek helye van. II. A kertek termésében a nyulak rágása által okozott károk miatt adóelengedésnek helye nincsen.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT

FELELŐS SZERKESZTŐ ES KIADO:

TOKAJI LÁSZLÓ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

— **A MAGYAR** —
JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

— (Jokai-u. 2. sz. I. emelet.) —

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

H Á Z A K R A

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
bizalmi térffiai adnak véleményét.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Viharálló, rozsdavédő,

legjobb mindennemű vasszerkezetek mázolására!

Különösen ajánlható:

Hidak, vas- és bádogtetők, vasgerendák, oszlopok, gazometerek, kandeláberek

vasrácsok, vasajtók mázolására.

Minium-alapozás nem szükséges.

Mintamázolattal, prospektussal, szinkártyával szívesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa

2767 III. **festékgyára**

BUDAPEST, VII. ker.,

Örnagy-utca 4. szám.

2860

Olcsón eladó szép, nagy, bekerített, üres **házhely**, Kolozsvár város legszebb részében, mindenhez közel, egészséges, jó levegőjű olyan helyen, ahol a telkek értéke eddig évente 25-50%-al emelkedett. Nagyuri családi ház, vagy bérház építésére — esetleg kettőbe osztva is — kiválóan alkalmas. Csupán biztos és jól gyümölcsöző tőke elhelyezés céljából is, a mai bizonytalan időkben, nagyon jó alkalom. Közvetítők kizárva. Érdeklődőknek eladó címét megmondja levélileg, szóval, vagy telefonon is a (158. sz.) kiadóhivatal.

Gyakorlati vizsgát tett gazdatiszt, ki 17 évi praxissal **állást keres.**

Cím a kiadóhivatalban.

2876

Eladó állatok.

Egy 168 cmtr. magas jegytelen sárga kanca belovagolva, szelíd, teljesen megbízható női hátsónak és egyesben női hajtó koci előtt is.

10 drb. nagytestű, jó tejelő bivalytehén, ezekből jelenleg 2 drb. kisborjas, 6 drb.-nak január végéig, 2 drb.-nak tavaszig várható leborjuzása. Valamennyi borju nélkül, férfi és nő által egyaránt fejhető halgatagon avagy énekelve.

1 drb. nagy és 1 drb. 2 éves bivalybika. 2 drb. 2 éves bivalyüsző. 5 drb.

1 éves bivalyüsző és 1 drb. 1 éves bivalybika. Növendékek a legkiválóbb tejelő anyák borjai. 12 drb. 2 éves erős csontozatu magyarfajta ökör tinó

8 drb. erős csontos magyarfajta igásökor.

1 drb. jellegzetes, erős csontozatu, nagy és hosszú testű báznai fajta kan.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Majális-u. 13

2829 II.

Jó bizonyítványokkal rendelkező

Gépész-kovács

éves állást keres nagyobb uradalomban április 24-ére

Cím a kiadóhivatalban.

2870

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alakult 1900-ban. Alakult 1900-ban. Budapest, VIII, Baross-utca 10. sz.

Biztosítási alap:

	Korona
Alapítványok kormány hozzájárulása I	2,488,780.—
Tartalékok	2,819,593.25
Összesen:	5,308,373.25
1901 évi felesleg	90,349.—
1902	59,782.26
1903	109,331.73
1904	12,438.23
1905	61,730.60
1906	39,243.65
1907	41,877.32
1908	81,088.76
1909	105,589.64
1910	120,164.38
1911	148,378.16

Biztosításokat elfogad tűz és jégkár ellen, ugyancsak a ember életére, különféle módokat szerinti. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül, vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványokkal és felvilágosításal minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

A Gazdák Biztosító Szövetkezete társintérménye a **GONDVISELÉS Országos Központi Segélyező Társulat** után 100 koronától 1000 koronáig terjedő temetési segélybiztosítások, valamint havi befizetések ellenében 1000 koronáig terjedhető, leánykiküldés (szállás) segélybiztosítások eszközöltek. Legelői yobb népbiztosítás. E társulat kebelében minden községben önálló helyi csoportok szervezhetők jótékony célú működéssel. Tájékoztatót készséggel küld bárkinek is a Társulat igazgatósága, Budapest, IX. Erkel-utca 20. sz. 2.08

Szuperfoszfátot

és minden egyéb műtrágyaféléket ajánl a

Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet

Budapest, V. kerület, Földm. utca 8-ik szám.

2769

Földmives iskolát, vincellér képezdét, vagy erdőőri szakiskolát

végzett

nőtlen fiatal embert **gyakornokul keresek.**

Pályázatok bizonyítvány másolatokkal felszerelve alólirotthoz adandók be.

Szigethy Zsigmond intéző,

Bethlen.

2875

Bortermelők!!

Legyetek nagyon óvatosak

a szőlő-oltványok

bevásárlásánál, mivel a kedvezőtlen vegetációs időszak következtében majdnem minden szőlő-oltvány peronosporás és

gyengén gyökerezett, mg a mieink az idén is minden tekintetben kifogástalanul egészségesek, erőteljesek és gazdagon gyökerezettek.

Fronius és Theiss

szőlő-oltványtelepek,

Medgyes (Nagyküküllőmegye.)

Arjegyék ingyen és bérmentve! 2830

Lincolnshire-kan

16 hónapos, 160 kgr. súlyu eladó a Szászfenesi Bér gazdaságban, Kolozsvár mellett.

Ára 350 korona.

2872

Ideggyenge férfiak! Az elgyengült erő szerzésére legmegbízhatóbbak az azonnali vissza-

Evaton-tabletták, melyeknek káros következményük nincs. Próbadoz K 4.40, fél doboz K 10.20, 1 egész doboz K 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

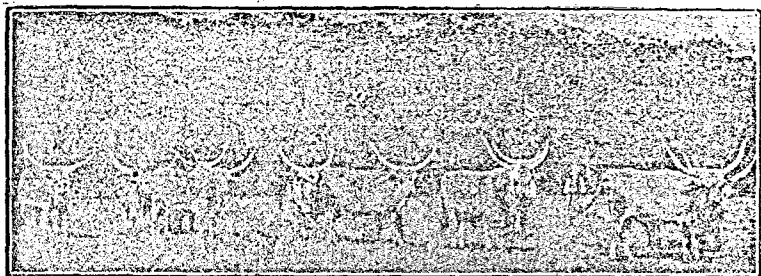
Polgár Gyula gyógyszerháza
Pozsony, II, Frigyes főherceg-ut 20. szám
2823 Oszt. 26.

Bérbeadó birtok.

Özv. Kabos Kálmánné nagy-iklandi birtoka, mely 616 k. hold területű, melyből kb. 120 hold legelő, 60 hold rét a többi szántó, a folyó évtől kezdődőleg 12 évre haszonbérbe kiadó.

Komoly reflektánsok a tulajdonoshoz: Nagy-Ikland, u. p. Mezőkapus forduljanak.

2866

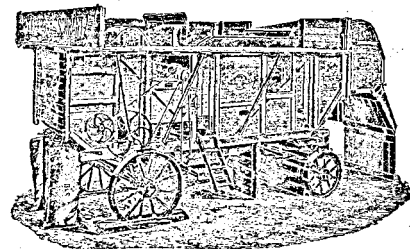
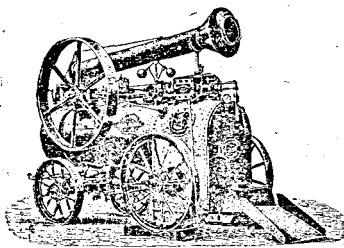
Eladó bikák.

A szentdemeteri javított, gyorsfejlődésű magyar-fajta, orsz. törzskönyvezett, hirneves szarvasmarhatenyészet, a növendékibák és bikaborjokkal együtt, két év előtt az erdélyi róm. kath. státus által megvásároltatván, annak a Maros folyó mentén elterülő kitűnő jó minőségű rétek és legelőkkel bíró „Radnót” uradalmában (Kisküküllőmegye) tovább tenyésztetik és pedig a tenyészet megalapítója s eddigi tenyésztője lovag Sperker Ferenc, a státus uradalmi igazgatójának vezetése mellett, teljesen az eddigi rendszerrel és eredménnyel. Ezt bizonyítja azon körülmény, hogy 1912. évben a sz. kereszturi díjazással egybekötött orsz. tenyészbika vásáron s a B.-pesti tenyészállat vásáron az I-ső bikadíjat, a Brassói orsz. tenyészállat kiállításon pedig collectionnkkal szintén az I-ső díjat vittük el.

Jelenleg és egész éven át beszerezhető 1000 kor-tól felfelé, hatalmas, oszlopszerű vétagokkal bíró, kiváló szép és korrekt testalkatú tenyészbikák, amelyeknek súlya 2 éves korban feltétlenül legalább 600 kilogramm, sőt nem ritkák a 700 kilogrammos s azon felüli súlyú példányok is.

Az erdélyi római katolikus Státus radnóti uradalmának intézősége.

2854

Holherr-Schranz és Clayton-Schuttleworth

Reszvénytársaság Mezőgazdasági Gépgyár

Képviselete és bizományi raktára:

BABÓS és TÁRSAI

VASNAGYKERESKEDÉSÉBEN

KOLOZSVÁRT, Deák Ferencz-utca 21. szám a.

Állandó kiállítás következő gépekben:

Ékek, boronák, vetőgépek, gőzcseplő-készletek, benzinmotor-készletek, takarmányozási gépek, daráló- és őrlőmalmok.

Árajánlattal, árjegyzékkel és felvilágosítással szívesen szolgálnak:

BABÓS és TÁRSAI vasnagyszerkedők.

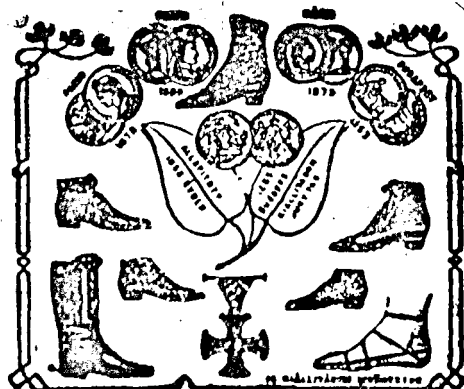
TELEFON 351.

2845

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentegyház-utca 3.
Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült

FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesítetnek.

2019

Orpington

fajtyukok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzstyukok eladó.

Erzsébet-út 13. szám.

Eladó

berkshire tenyész kocák.

4 darab tisztavérű prima 11 hónapos felbugatott berkshire tenyész kocát

elad

Jászberényi András gazdasági akadémiai tanár

KOLOZSVÁRT.

2869

KOLOZSVARI

TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénztárosa.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjal 1.287.520 korona 33 fillér.

Igazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleget nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.

Dijmentesen bevált szelvényeket és átvesz megörzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleget ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

Az

**„ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET“
könyvkiadó-vállalatában megjelent füzetek**

jegyzéke és ára:

	K. f.		K. f.
1. Réti János. A trágyáról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	—60	34. Dr. Péter Béla. A haltenyésztésről	—70
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	1—	35. Dr. Péter Béla. A vetőmag eltarításáról és a magtárban kárt tevő állatokról	—70
3. Virág Elek. A gazda, mint sertéshizlaló	—70	36. Jakab László. »Utmutató házi állataink egészségének gondozására«	1:50
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	—70	37. Dr. Rodiczky Jenő. Magyar olajnövények	—70
5. Herényi Gothárd Sándor. A takarmányrépa	—50	38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékony-sága és az ellenük való védekezés	—80
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	—80	39. Papp Gergely. A szocializmusról	—50
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	—70	40. Heigel Lipót. Az állami egyenes adók és a községi adópótlékokról	1—
8. Jakab László. Utmutató az állati betegségek elleni védekezésben	—80	41. Heigel Lipót. A fogyasztási adókról, jövedékek és illetékekről	1—
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	1—	42. Rázó Imre. A legfontosabb szalás takarmány növények termesztése	—50
10. Ruisz Gyula. A kukorica műveléséről	—70	43. Ikafalvi Szőlőművelésről	1—
11. Dr. Péter Béla. A házi állatok fontosabb elősköddői	1—	44. Ross Nándor. A tenyészkancaokról, különös tekintettel a meddőség okaira és azok elhárítására	—70
12. Ritter Gusztáv. A házi kert	1—	15. Hadvig Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	1—
13. Gáspár József. Baromfitenyésztés	—60	45. L'Huillier István. A káposztafélék termesztése a szántóföldön	—50
14. Cserháti Sándor. A csalámádé termesztése, beverése és etetése	—70	47. Dr. Báintaer Ferencz. A mezőgazd. szeszgyárak jövedelmezősége, i erendézése, üzeme, gyümölcspálinka-főzés	1—
15. Czajlik István. Csikónevelés	—70	48. Dr. Varga Kálmán. »Czékorrépa termesztése«	1—
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermesztésről	—70	49. Dr. Cséser Lajos. »Magyar komló termesztése«	1—
17. Asványi Lajos. A vörös lóhár termesztéséről	—80	50. Cserháti Sándor. »A gabonafélék termesztése«	1—
18. Ritter Gusztáv. Gyümölcsértékesítés	—70	51. Dr. Péter Béla. »A gyógynövények termesztése«	1:50
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése, különös tekintettel a zserbolyai kazalra	—50	52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei	1:50
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	—90	53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	2—
21. Marc Ferencz. A kosárfűz termelése	—60	54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtésére	2—
22. Kovácsy Béla. Házi állataink takarmányozása	1:20	55. Jászberényi András és Szász Ferencz. Tejgazdaság. Tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel	2—
23. Grasselli Miklós. A len- és kender-termeléséről és áztatásáról	—50	56. Cséser Lajos dr. Utazás a faluból a községbe	3—
24. L'Huillier István. Konyhakerti magvák termelése	1—		
25. Réti János. A komló-termelésről (elfogyott)	—60		
26. Gáspár József. A méhtenyésztésről	—70		
27. Dr. Péter Béla. A gabonafélék, a burgonya és a szőlő legfontosabb gombafertőzései	1—		
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	1—		
29. Réti János. A legjobb takarmányfűvekről	—70		
30. Nemes István. Az öntözés	1—		
31. Jakab László. Hasznos tudnivalók az állati szüléset köréből	1:20		
32. Szűts Mihály. A jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése	1—		
33. K. Vörös Sándor. Gazda számvitele	—80		

Megrendelés és pénz:

az Erdélyi Gazdasági Egylet pénztára; „Takp. Hitelbank“,
Kolozsvár, Mátyás kir.-tér 7. sz. cím alatt küldendő.

A megrendelt füzetek bérmentve tételnek postára.

Utánvétellel nem küldünk füzeteket 2735

Prima legelő haszonbérbeadás.

Csőb község határán 300 K. hoid erdei legelő, mely öserdő talajon, a talajnak megfelelő vetett fűnemekkel létesített, déli és délkeleti fekvéssel, a le gszárazabb években is bőséges vízzel bir, s a melyen nyaraltak hosszú évek során át a szentdemeteri gyorsfejlődésű magyarfajta szarvasmarhatenyészetnek azon növendékállatai, a melyek az ország minden tenyészállatkiállításán mindig az I-ső díjakat vitték el, — több évre haszonbérbe adó.

Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást nyújt Sperker Ferenc, lakása: Kolozsvár, Májális-utca 13.

2829 I.

Dr. gróf Teleki Domokos

ur Öméltósága gernyeszegi gazdaságában, azonnali belépésre felvétetik egy több évi gyakorlattal, jó írással bíró és katona kötelezettségének eleget tett, földmives iskolát végzett, nőtlen fiatal ember.

Fizetés 400 korona készpénz, élelem, fűtés, világítás, takarítás és lakás. Bizonyítvány másolatok, melyek nem adatnak vissza, gróf ur Öméltóságához intézve Gernyeszeg postára alulirothoz címzendők.

Pálffy Dezső gazd. intéző.

2874

Eladó

200 darab elsőrendű fehér erdélyi racka, másodbarányos anyajuh, mely már jövő hó elején barányoz; darabonként 25 koronáért.

Ugyanott 20 darab 4 éves fehér ökörtinó megvételre kerestetik.

Értekezhetni:

Klein Jakab birtokossal
Radákszinye, u. p. Alparét.

2867

**Gärtner
Ágoston**

Budapest,

V., Wurm-utca 3g.

Villamos zseblámpák fémszálas izzókörtékkel és legtar-tósabb elemekkel.

Egyszerűbb kivitel kor. 2:50

Diszesebb kivitel kor. 4:50

Tűkörtel és fésűvel kor. 4—

Kézilámpa 20 órai égéstár-tammal, erős fénnel kor. 14—

2825

Haszonbérbe adó

Szilágymegyében, a zilahi járáshoz tartozó Debren község határában fekvő tagbirtok. Körülbelül 440 magyar hold szántó, kaszáló, szőlő, gyümölcsös; négy szobás lakás, cselédlakok és mindenféle elegendő gazdasági épület, Zsibó, Zilah, Szilágycseh közelében.

Komoly reflectánsok, kik előbb megtekintették a birtokot, a feltételeket az ottani körjegyző úrnál, esetleg Simon János hbérlőnél Szentmáté (Szolnokdoboka vármegye) tudhatják meg.

2868